

1. Профіль освітньо-наукової програми «Педагогіка вищої школи» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Освітньо-наукова програма «Педагогіка вищої школи» Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки Викладач закладу вищої освіти (за фахом). Вчитель закладу загальної середньої освіти (за фахом).
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Педагогіка вищої школи»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 120 кредитів ЄКТС Термін навчання – 1 рік 9 місяців.
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України. Серія: УД № 08010742 від 09.07.2019 р. Термін дії: 01.07.2024 р.
Цикл/рівень	Науковий рівень – 9 рівень НРК
Передумови	Наявність ступеня «Бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст»
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Термін дії: 01.07.2024 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	Розміщення на сайті Мелітопольського державного педагогічного університету у відкритому доступі. Адреса сайту: http://www.mdpu.org.ua
2. Мета освітньої програми	
Мета програми	Забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців у сфері освіти, набуття ними загальних та фахових компетентностей для викладання у вищій школі. Формування у них здатності до розв'язання складних завдань з професійної науково-дослідної та викладацької діяльності на основі поєднання спеціально-предметних знань та вмінь з набутим досвідом інноваційної діяльності в системі вищої та загальної освіти в умовах комплексності та невизначеності.
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка; Спеціальність: «011 Освітні, педагогічні науки»	Об'єктами вивчення та діяльності магістра 011 Освітні, педагогічні науки є сфера освіти закладу вищої та середньої освіти. Ціллю навчання є отримання теоретичних і практичних знань та вмінь, застосування набутих компетентностей для успішної професійної діяльності. Теоретичний зміст предметної області: передбачає

	<p>опанування майбутнім фахівцем змісту навчальних дисциплін з теорії та методики організації процесу викладання у закладі вищої освіти, набуття умінь застосування форм, методів та засобів навчання, контролю та оцінювання результатів навчання; удосконалення, конструювання та моделювання змісту навчальних дисциплін; набуття умінь та навичок організації науково-дослідного процесу, творчого використання знань при розробці спеціальних навчальних курсів у закладах вищої освіти, володіння методикою викладання спеціальних дисциплін, використання активних методів навчання; здійснення планування та самоорганізації власної професійної діяльності у ЗВО; організації виховної роботи зі студентами закладів вищої освіти.</p> <p>Методи, методики та технології містять систему методів, професійних методик та інноваційних технологій, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання щодо забезпечення ефективного викладання у вищій школі.</p> <p>Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи та технології, прилади та обладнання, необхідні для формування професійних компетентностей магістра з науково-педагогічної діяльності.</p>
Орієнтація програми	<p>Спрямована на підготовку до роботи за такими видами професійної діяльності: освітня (педагог у сфері освіти, підготовки і перепідготовки педагогічних кадрів); науково-дослідницька (у різних типах науково-дослідних і освітніх установ); організаційно-управлінська (менеджер системи педагогічної освіти).</p>
Основний фокус програми та спеціалізації	<p>Професійна підготовка та наукові дослідження в галузі освіти. Ключові слова: педагогіка, педагогіка вищої школи, магістр освітніх, педагогічних наук закладу вищої освіти.</p>
Особливості програми	<p>Обсяг освітньої програми становить 120 кредитів. Значний обсяг має виконання дипломного дослідження. Виробнича (педагогічна) практика у закладах вищої освіти та виробнича (викладацька) практика на кафедрах університету.</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Здобувач вищої освіти за спеціальністю: 011 «Освітні, педагогічні науки» підготовлений до роботи за такими видами професійної діяльності: посади асистента; викладача закладу вищої освіти (університету, академії, інституту); завідувача навчальною лабораторією; молодшого наукового співробітника; керівника, заступника керівника, керівника підрозділу вищого навчального закладу (коледжу), закладу перепідготовки педагогічних кадрів, закладу загальної середньої освіти всіх типів; заступника керівника науково-дослідної установи.</p> <p>Сферою працевлаштування магістра педагогіки вищої школи є</p>

	установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України: заклади вищої освіти різних форм власності, науково-педагогічні установи, заклади підвищення кваліфікації та післядипломної освіти в галузі освіти.
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмами третього циклу (навчання для здобуття докторського ступеня).
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання.	Проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання. Наукове керівництво роботою магістра. Форми роботи: лекції, семінари, консультації, самопідготовка, проектна робота, індивідуальні консультації. Методи навчання: діалогічний, евристичний, дослідницький, програмований метод.
Оцінювання	Накопичувально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний контроль, поетапний, модульний, підсумковий контроль; письмові, усні екзамени, тестування, есе, презентації, залік з виробничої практики та науково-практичного стажування.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність до розв'язання складних завдань з професійної науково-дослідної та викладацької діяльності на основі поєднання спеціально-предметних знань та вмінь з набутим досвідом інноваційної діяльності в системі вищої та загальної освіти в умовах комплексності та невизначеності.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати концептуальні знання у предметній сфері з метою виявлення проблем та вироблення ефективного рішення. ЗК2. Здатність до застосування теоретичних знань, практичних умінь, навичок у ситуаціях практичної діяльності на основі розуміння особливостей предметної області та професії. Здатність до розуміння предметної області та специфічних особливостей професії. ЗК3. Здатність вступати в комунікацію професійного спрямування, з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань), використовувати відповідну термінологію, бути зрозумілим; спілкуватися без обмежень усно, письмово, рідною й іноземними мовами; завойовувати ініціативу; будувати та реалізовувати план спілкування; володіти педагогічним тактом. ЗК4. Здатність здійснювати навчальну діяльність з використанням засобів ІКТ в аспектах, що відображають особливості конкретного навчального предмету; до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; до виконання професійних обов'язків. ЗК5. Здатність ініціювати, проектувати та виконувати наукове дослідження на відповідному рівні, з урахуванням світових тенденцій і здобутків у сфері світи, що призводить до нових знань та до зміни

	<p>наукового та науково-педагогічного профілю професійної діяльності та орієнтує на співробітництво із закладами системи освіти, зарубіжними науковими та освітніми закладами, здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК6.Здатність самостійно вчитися, здобувати та використовувати нові знання, вміння. Здатність осмислювати власний досвід та передавати його іншим у процесі викладання. Здатність до набуття спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема, в контексті дослідницької роботи.</p> <p>ЗК7.Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей на основі абстрактного мислення, аналізу, синтезу та прогнозу.</p> <p>ЗК8.Здатність працювати автономно та в команді; налагоджувати міжособистісні взаємодії при вирішенні поставлених завдань; здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.</p> <p>ЗК9. Здатність до ефективного етичного спілкування з суб'єктами, об'єктами взаємодії та в колективі (групі), включно із здатністю ефективно спілкуватися з представниками провідних професійних видань, з експертами з інших галузей. Здатність дотримуватися етичних принципів у наукових дослідженнях.</p> <p>ЗК10.Здатність до прийняття організаційно-управлінських рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування, оцінки їх наслідків, діяти соціальноповідально та свідомо.</p> <p>ЗК11. Здатність виконувати професійну діяльність відповідно до стандартів якості, володіти засобами їх впровадження.</p> <p>ЗК12. Базові знання основ філософії, менеджменту, політології, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної та зарубіжної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.</p>
<p>Фахові компетентності за спеціальністю</p>	<p>ФК1.Здатність до виконання професійних завдань і педагогічних функцій в умовах мінливого освітнього середовища.</p> <p>ФК2.Знання:нормативної бази, яка визначає діяльність закладів освіти в Україні та світі; специфіки глобалізаційних процесів у сучасному світі. Розуміння законів, за якими розвиваються культури, метакультури та субкультури сучасного світу, розуміння специфіки освітньої діяльності.</p> <p>ФК3. Здатність до застосування знань з теорії й практики вищої освіти для здійснення ефективної організації та планування навчально-виховного процесу у ВНЗ відповідно до цілей, задач вищої освіти та розробки нормативної, організаційної й навчально-методичної документації. Здатність до самоаналізу та коригування педагогічної</p>

діяльності.

ФК4. Здатність до самостійного збору, критичного аналізу, опрацювання, узагальнення, систематизації інформації за фахом з різних джерел, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

ФК5. Здатність до управління навчальною діяльністю з підготовки фахівця за допомогою розробленої системи дидактичних засобів. Здатність до впровадження ефективних освітніх технологій, інтерактивних методів навчання в аспектах, що відображають особливості конкретного навчального предмету.

ФК6. Здатність розробляти та управляти проектами. Здатність до моделювання змісту навчання, форм і методів викладання навчальних курсів з урахуванням їх місця і ролі в загальній програмі підготовки студентів, взаємозв'язку з іншими дисциплінами та майбутньою професійною діяльністю фахівців.

ФК7. Здатність до застосування теоретичних знань та практичних навичок з комунікативних технологій, ораторського мистецтва та риторичної комунікації для здійснення ділових комунікацій у професійній сфері. Здатність до діалогічної взаємодії з колегами, широким академічним товариством та громадськістю на національному й міжнародному рівні з метою реалізації інноваційного проекту, вирішення наукової або практичної проблеми. Знання термінології свого фаху, джерел поповнення лексики, сучасної української літературної мови, іноземної мови.

ФК8. Здатність до самостійної розробки навчальних та робочих програм з дисциплін, планів практичних занять, самостійної роботи та іншої методичної літератури, що використовується студентами в навчальному процесі.

ФК9. Здатність до використання знань з теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності, а також здатність до планування та здійснення власного наукового дослідження, присвяченого суттєвим проблемам сучасної науки у галузі педагогіки вищої та середньої освіти.

ФК10. Здатність до планування, проектування, конструювання, організації та аналізу педагогічної діяльності, її конкретних цілей та завдань на кожному етапі. Вміння передбачати кінцевий результат.

ФК11. Здатність до використання методики аналізу навчально-виховної діяльності у ЗВО, до проведення педагогічної діагностики та моніторингу якості освіти. Здатність представляти результати досліджень у вигляді звітів і публікацій державною та однією з іноземних мов.

ФК12. Вміти розв'язувати складні задачі та проблеми, що потребує оновлення та інтеграції педагогічних знань: розробляти, обґрунтовувати та впроваджувати стратегію діяльності закладу освіти; розробляти регіональні та місцеві програми розвитку сфери освітніх

	<p>послуг; впроваджувати ефективну освітню політику на різних рівнях організації соціального середовища.</p> <p>ФК13. Здатність до створення належного психологічного клімату в академічній групі; впровадження шляхів оптимізації управління навчально-виховним процесом та створення умов для їх реалізації; формування психологічної готовності майбутніх фахівців до виконання ними своїх професійних обов'язків.</p> <p>ФК14. Здатність до використання знань методологічних і теоретичних основ методики навчання різних предметів, концептуальних основ структури та змісту засобів навчання (підручників, навчальних посібників тощо). Здатність до застосування знань в педагогічній і громадській діяльності, забезпечення міждисциплінарних зв'язків, виконання основних професійно-методичних функцій.</p> <p>ФК15. Здатність до планування та проведення навчально-виховної роботи щодо зменшення негативного впливу гендерних стереотипів на розвиток особистості. Здатність до прогнозування та вирішення конфліктних ситуацій в педагогічному колективі.</p> <p>ФК16. Здатність до використання історичного досвіду розвитку освітніх систем, сучасних світоглядних теорій та засвоєних теоретичних знань при розв'язанні соціально-професійних завдань.</p> <p>ФК17. Здатність до аналізу, систематизації та узагальнення історії освітньо-виховних систем, історичних здобутків минулого з метою використання в сучасних освітніх проектах, при розв'язанні соціально-професійних завдань.</p> <p>ФК18. Здатність до адаптації в нових ситуаціях, професійної мобільності, самостійного та автономного навчання упродовж життя, керування власною кар'єрою у сфері світи. Здатність до визначення рівня особистісного і професійного розвитку.</p>
<p>7. Програмні результати навчання</p>	
	<p>ПРН1. Знання та розуміння структури вищої освіти в Україні, специфіки професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи. Вміння використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти.</p> <p>ПРН2. Вміння використовувати теоретичні знання, практичні уміння, навички, ставлення, досвід для здійснення та організації викладацької, пошукової діяльності, самостійного опрацювання нової інформації, аналізу діяльності учасників навчально-виховного процесу, прийняття рішень.</p> <p>ПРН3. Вміння розробляти нові освітні програми і дисципліни; навчально-методичні комплекси; окремі методичні посібники та іншу документацію відповідно до викладання предмету для всіх форм навчання; створення умов для їх впровадження в практику.</p> <p>ПРН4. Вміння виконувати інформаційний та науковий пошук за допомогою сучасних інформаційно-комунікативних технологій;</p>

проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів в сфері обраної спеціальності; критично осмислювати та інтерпретувати результати, виявляти теоретичні та практичні проблеми, робити висновки та формувати напрями дослідження з урахуванням вітчизняного і закордонного досвіду.

ПРН5. Вміння узагальнювати та оцінювати педагогічний досвід минулого, сучасні наукові знання та застосовувати їх для розв'язання наукових, освітніх завдань, втілення результатів у практику освітніх закладів.

ПРН6. Вміння планувати, організовувати та проводити навчальну та навчально-методичну роботу відповідно до освітніх стандартів вищої школи. Вміння ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо планування, організації та ведення освітньої діяльності у закладі вищої освіти.

ПРН7. Знання, розуміння та вміння використовувати форми, методи і засоби навчання, нові педагогічні технології для вирішення різних дослідницьких і професійних завдань та адекватного здійснення рефлексивних процесів.

ПРН8. Вміння формувати професійну комунікацію у професійному середовищі; працювати в команді; вибудовувати стратегію і тактику професійного зростання, формувати власний імідж, репутацію; відповідати за результати професійної діяльності.

ПРН9. Вміння використовувати в освітній діяльності сучасні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології, які сприяють ефективній комунікації в освітньому середовищі.

ПРН10. Вміння діагностувати конфліктну ситуацію та визначати причини конфліктів, проводити профілактичну роботу із запобігання конфліктам, застосовувати прийоми саморегуляції в конфліктній ситуації, застосовувати техніки посередництва в роботі з конфліктними ситуаціями.

ПРН11. Вміння обробляти отримані результати, аналізувати та осмислювати їх, представляти результати роботи та обґрунтовувати запропоновані рішення на сучасному науковому та професійному рівні.

ПРН12. Знання та розуміння підходів та принципів до формування педагогічної майстерності; вимог до обраної професії.

ПРН13. Знання та розуміння термінології, конкретних фактів, основних понять, правил, принципів тощо з дисциплін з метою розв'язання практичних завдань в освітній галузі. Вміння використовувати українську та іноземні мови в освітній, науковій, просвітницькій діяльності та сфері масової комунікації.

ПРН14. Знання та розуміння основних засад охорони праці та безпеки життєдіяльності в сфері професійної діяльності. Вміння ініціювати та здійснювати організаційні та технічні заходи щодо забезпечення належних умов праці, дотримання техніки безпеки, профілактики виробничого

	<p>травматизму і професійних захворювань, організації та контролю дотримання норм екологічної безпеки та охорони довкілля.</p> <p>ПРН15. Вміння керувати проектами наукового співробітництва та академічної мобільності з підготовкою наукових праць та звітів. Вміння робити апробацію та впроваджувати результати досліджень і розробок, поширення інформації про результати досліджень на вітчизняних та міжнародних конференціях, семінарах тощо.</p> <p>ПРН16. Вміння виявляти ініціативу та підприємливість, бути критичним і самокритичним. Демонструвати здатність діяти відповідально та свідомо на основі етичних мотивів, поваги до різноманіття думок, індивідуальних та міжкультурних відмінностей людей.</p> <p>ПРН17. Вміння використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері освітньої діяльності.</p> <p>ПРН18. Вміння проводити аналіз реалізації освітніх проектів в межах національного, регіонального і муніципального сегментів розвитку ринку освітніх послуг, спрямованих на розвиток всіх категорій населення.</p>
--	--

8. Результативне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями (у тому числі доктори наук або професори), які забезпечують викладання лекційних годин за різними циклами дисциплін навчального плану спеціальності, які працюють у даному закладі освіти за основним місцем роботи має відповідати встановленим ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Навчальний процес здійснюється: в спеціалізованих аудиторіях, для лекційних і практичних занять; обладнаних приміщеннях для наукових досліджень, самостійної роботи студентів, які забезпечені методичними розробками та необхідним устаткуванням.</p> <p>Навчальний процес забезпечується сучасними технічними засобами, відповідним мультимедійним обладнанням, комп'ютерним класом з 12 комп'ютерами, на базі Celeron 1800, з ліцензованою програмою Linux Mandriva. Комп'ютери об'єднані локальною мережею. Студенти та викладачі мають можливість безкоштовно працювати з електронною поштою e-mail, світовою мережею Internet.</p> <p>Випускова кафедра забезпечена комп'ютерами, принтерами, сканерами, методичною і навчальною літературою, довідниками, таблицями, інформативними дошками.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, методичними рекомендаціями, періодичною літературою, словниками повинен відповідати встановленим ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки становити 100%.</p> <p>Для кожної навчальної дисципліни, яка входить до освітньо-наукової програми підготовки фахівців за спеціальністю, на підставі навчального</p>

	<p>плану викладачами кафедр, що забезпечують підготовку фахівців, розробляються навчальні програми дисциплін, які є нормативними документами університету. На їх основі розробляються робочі програми, що узгоджуються рішенням профільних і випускаючої кафедр та затверджуються завідувачем кафедри.</p> <p>Структурними складовими робочої програми дисципліни є: опис навчальної дисципліни, мета та завдання навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни зі змістовими модулями і переліком тем, структура навчальної дисципліни, теми практичних занять, самостійна робота, ІНДЗ, методи навчання і контролю, розподіл балів за видами робіт, методичне забезпечення, список рекомендованої літератури.</p> <p>Одним з ефективних шляхів поповнення електронної бібліотеки сучасними матеріалами є функціонування сайту кафедри, де розміщено основна та допоміжна література за профілем навчальної діяльності. Розміщення на Web-сторінках методичних матеріалів: методичних розробок за навчальними дисциплінами, матеріалів до самостійної роботи, завдань для самоконтролю, текстів лекцій, навчальних посібників, що розроблені викладачами університету, вимог щодо оформлення випускних та курсових робіт.</p>
9. Академічна мобільність	
<p>Національна кредитна мобільність На загальних підставах у межах України</p>	<p>Національна кредитна мобільність реалізується у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Випускова кафедра має договори про співпрацю з міжнародними університетами. Допускається перезарахування кредитів, отриманих в інших університетах, за умови відповідності набутих компетентностей.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького проводить набір іноземних громадян на навчання на підготовчому відділенні та за акредитованими напрямками. Набір здійснюється згідно з ліцензією АЕ-№636500 від 19.06.2015 року та рішенням Акредитаційної комісії Міністерства Освіти і Науки України від 30.06.2015 (протокол № 117).</p>